صدای مردم

سرگشتگی

حرف و حدیث‌ها درباره کاهش خدمت سربازی یا طرح‌هایی برای فروش آن هنوز هم جزء اخبار مهم رسانه‌ها محسوب می‌شود. بسیاری از جوانان در خدمت سربازی با مسائلی روبه‌رو هستند، همچون محسن جوان بیست و چند ساله که با وجود مشکلات مالی شدید با مسئله سربازی هم دست به گریبان است.

«وقتی به گذشته نگاه می‌کنم، می‌بینم تمام این مدت را با استرس خدمت سربازی پشت سر گذاشتم. وقتی لیسانسم را گرفتم، مدتی بود که جایی مشغول به کار بودم. فشار مالی اصلا اجازه نمی‌داد کار نکنم. برای همین اگر به سربازی می‌رفتم دیگر امکان کارکردن را نداشتم. پس بهترین گزینه برای من شروع فوق لیسانس بود، با وجود این باز هم مشغول به تحصیل می‌شدم و در این صورت باز هم می‌توانستم سربازی را عقب بیندازم. یک سالی را با هر سختی که بود لابه‌لای کارم، در دانشگاه هم حضور پیدا می‌کردم، اما واقعا سخت بود. در این مدت هر روز بر گرانی و فشار اقتصادی اضافه می‌شد. همین مدت با کسی که دوستش داشتم هم ازدواج کردم، برای همین دغدغه مالی من بیشتر از قبل شد. یک پایم در دانشگاه و یک پایم در محل کار بود. همه اینها در حالی است که برای اجاره‌خانه و هزار خرج دیگر با وام و قسط و هزار چیز دیگر روبه‌رو بودیم. حتی امکان این را نداشتم که یک لحظه به انصراف از دانشگاه و رفتن به سربازی فکر کنم. با سربازی رفتن همه زندگی ما به هم می‌ریخت.

به هر شکل که حساب می‌کردیم برای خرج خانه نیاز بود تا هر دو کار کنیم. برای همین رفت و آمدم به دانشگاه و حضور در کلاس‌های درس کمتر شد، به حدی که حتی یک ترم یادم رفت ثبت‌نام کنم، برای همین آن ترم را کامل از دست دادم. خانه کوچکی را اجاره کرده بودیم و هر ماه بخشی از وسایل خانه را می‌خریدیم و حقیقتا اگر ماجرای خدمت به این شکل نبود، ما در آرامش بیشتری می‌توانستیم پیش برویم. خلاصه آن‌قدر درگیر کار شده بودم که غیبت‌های دانشگاهم دردسر شد. یک روز که برای پیگیری به دانشگاه رفتم به من گفتند به همین دلایل اخراج شدم. با وجود اینکه برای عقب‌افتادن دوره سربازی برای فوق‌لیسانس اقدام کرده بودم اما دلم سوخت. برای شهریه‌هایی که دادم، برای حضورهایم در کلاس درس، از دانشگاه بیرون زدم و در یکی از کوچه‌های پشت دانشگاه نشستم به گریه کردن، به خودم می‌گفتم کاش اصلا ازدواج نکرده بودم. کاش پول داشتم و بی‌دغدغه سربازی می‌رفتم یا کاش اصلا خدمت سربازی وجود نداشت. الان چند ماهی است که به سربازی فکر می‌کنم. با حقوق کم سربازی چه کنم؟ همسرم باید چقدر کار کند تا جبران کارنکردن من شود؟ الان چند ماهی غیبت خورده‌ام و نمی‌دانم آینده چه خواهد شد؟ فکر می‌کردم کاش حساب‌های بانکی پرپولی داشتم و بدون هیچ فشار مالی راهی سربازی می‌شدم. ولی این انصاف نیست، با هزار فشار مالی که این روزها همه درگیرش هستند، خدمت سربازی واقعا برای بسیاری مثل من سخت خواهد بود. تمام زندگی من با این فکرها می‌گذرد و فکر می‌کنم در اوج جوانی به پیرمردی تبدیل شده‌ام که از زندگی چیزی نفهمید. وقتی به زندگی خودم نگاه می‌کنم می‌بینم اجبارهای مختلف همیشه مسیر زندگی را برای من سخت‌تر کرده است و امیدوارم با وجود تمام مشکلات، دری به روی من باز شود تا خستگی این زندگی را جبران کند...».

خبر

۵۵ درصد تصادفات فروردین ۱۴۰۳ تهران در طول شب رخ داده است

شرق: رئیس اداره تصادفات پلیس راهور تهران بزرگ گفت: با بررسی تصادفات فروردین‌ماه سال جاری متوجه شدیم که ۵۵ درصد از تصادفات فوتی فقط در شب و در ساعات تاریکی هوا اتفاق افتاده است. سرهنگ رابعه جوانبخت در یک برنامه تلویزیونی در تحلیل تصادفات رانندگی رخ‌داده در پایتخت در فروردین‌ماه ۱۴۰۳ گفت: با بررسی تصادفات فروردین‌ماه سال جاری متوجه شدیم که ۵۵ درصد از تصادفات فوتی فقط در شب و در ساعات تاریکی هوا اتفاق افتاده است. همچنین ۳۴ درصد از این تصادفات در ساعت خطرناک یعنی از ساعت ۲۴ تا ۴ صبح رخ داده است. در این ساعات رانندگان خسته و خواب‌آلود هستند.

رئیس اداره تصادفات پلیس راهور تهران بزرگ ادامه داد: همچنین در بررسی‌ها مشخص شد که ۴۰ درصد همین تصادفات، به علت عدم توانایی راننده در کنترل وسیله نقلیه بوده است. علت این امر نیز سرعت بالای خودروها بوده که متأسفانه این تصادفات در موارد متعددی منجر به مرگ نیز شده است. علت تأکید پلیس بر رعایت سرعت مطمئنه و مجاز نیز همین مسئله است، زیرا وقتی سرعت از حد مجاز بالاتر برود؛ راننده دیگر کنترلی روی خودروی خود نخواهد داشت.

اکثر مواقع، سرعت رانندگان در بزرگراه‌ها به شدت بالا می‌رود و به همین دلیل ۶۴ درصد از تصادفات فوتی فقط در بزرگراه‌های شهر تهران رخ داده است. رئیس اداره تصادفات پلیس راهور تهران بزرگ در تشریح چند تصادف شدید رخ‌داده در پایتخت در روزهای اخیر نیز گفت: روز گذشته تصادفی در بزرگراه شهید زین‌الدین رخ داد. در این تصادف اتوبوسی از پشت با یک خودروی شاهین برخورد کرد. سرنشینان این خودرو یک کودک یک‌ساله به همراه پدر و مادرش بودند که این کودک دچار شکستگی پا شد و خوشبختانه آسیب جدی ندید. علت این حادثه خواب‌آلودگی راننده اتوبوس بود. در همین راستا نیز به رانندگان هشدار می‌دهم که حتما پس از استراحت و خواب کافی پشت فرمان بنشینند.

در بررسی این تصادفات مشخص شد رانندگان هیچ واکنشی در هنگام تصادف نداشته‌اند. به این معنا که نه ترمزی گرفته‌اند و نه مسیر خودرو یا موتورسیکلت را تغییر داده‌اند که این مسائل ناشی از توجه‌نکردن رانندگان به جلو به علت خواب‌آلودگی بوده است.

رئیس اداره تصادفات پلیس راهور تهران بزرگ با اشاره به اجرای پروژه‌های عمرانی و همچنین تعمیراتی که در سطح معابر انجام می‌شود، گفت: متأسفانه در هفته‌های گذشته تعداد تصادف در مناطقی که عملیات عمرانی در حال انجام است؛ زیاد بود. وی با اشاره به ماده ۲۱۱ و ۲۱۲ آیین‌نامه راهنمایی و رانندگی متذکر شد: هر فردی که بخواهد در معابر عملیات عمرانی انجام دهد و معبر را مسدود کند، باید قوانین را رعایت کند و به شکلی کاملا واضح این نقاط را مشخص کند. در حال حاضر ما شاهد هستیم که افراد با قراردادن دو بشکه در اطراف این مناطق به تصور خودشان این مناطق را مشخص کرده‌اند؛ در صورتی که این بشکه‌ها در شب دیده نمی‌شوند و باعث تصادفات بسیاری می‌شوند. براساس اعلام مرکز اطلاع‌رسانی پلیس راهور پایتخت، جوانبخت خطاب به پیمانکاران هشدار داد: چراغ پرنور و شبرنگ از فاصله ۱۵۰ متری باید طبق دستورالعمل چیده شود. در واقع تجهیزات ایمنی مناسب باید در این مناطق استفاده شود تا رانندگان در هر شرایطی بتوانند این مناطق را ببینند و تشخیص دهند.

قفل‌شدگی دانشگاه

ادامه از صفحه ۸

این دانشجوی دانشگاه تهران هم می‌گوید تعداد دانشکده‌هایی که انجمن صنفی‌شان فعال شده، بسیار کم است، دانشکده حقوق سیاسی در پردیس مرکزی دانشگاه تهران، انجمن صنفی دارد اما دانشکده هنر، دانشکده علوم اجتماعی و... ندارند: «به صورت رسمی اعلامی نشده، اما هنوز این انجمن‌ها نتوانسته‌اند فعالیت‌شان را ادامه دهند، مثلا در دانشکده علوم اجتماعی برای تشکیل انجمن صنفی، موجی از ردصلاحیت‌ها را شاهد بودیم». همچنین سال گذشته انجمن‌های اسلامی سه دانشکده حقوق و علوم سیاسی، ادبیات و علوم اجتماعی براساس حکم وزارت علوم به مدت سه ماه تعلیق شدند، دلیل تعلیق هم محتوای کانال‌های اطلاع‌رسانی آنها در زمینه وقایع سال ۱۴۰۱ بود. این احکام در اردیبهشت‌ماه تمام می‌شوند».

انجمن‌های اسلامی منحل یا غیرفعال شده‌اند

انحلال یا غیرفعال‌شدن انجمن‌های اسلامی موضوع دیگری است که از سوی دانشجویان مطرح می‌شود؛ اتفاقی که دایره فعالیت‌های دانشجویان را کوچک‌تر کرده است. فرشته طوسی، دانشجوی دکترای دانشگاه علامه طباطبایی است که پیش‌ازاین سابقه فعالیت دانشجویی داشته است. او به «شرق» می‌گوید که دانشگاه دو بخش نهادی و جنبشی دارد که با هم در تعامل هستند. پس از اتفاقات پاییز ۱۴۰۱، فرایندی که رخ داد این بود که نهادهای دانشجویی به دلیل فشارهای داخلی و خارجی در دانشگاه منحل و کم‌رنگ شد. وضعیت به گونه‌ای شد که نهادها و کانون‌های صنفی و سیاسی، دیگر نمی‌توانند خودشان را بازتولید کنند. ممکن است این انتظار از بیرون وجود داشته باشد که دانشجویان جنبشی رفتار کنند و جلودار باشند، اما به دلیل تضعیف نهادها، فرایند جنبشی دانشگاه نمی‌تواند به این سادگی خودش را بازسازی کند، چون بیشتر فعالان دانشجویی تحت فشارهای مختلفی بوده‌اند که نمونه آن را در دانشگاه علامه طباطبایی شاهد بودیم که به دلیل اعتراض در داخل دانشگاه و یک تجمع ساده، دو نفر از دانشجویان به یک سال حبس محکوم شدند. این‌گونه برخوردها، بسیار بی‌سابقه است که تنها به دلیل یک تجمع داخل دانشگاه، افراد را چنین مجازات کنند. در این وضعیت است که دانشجو احساس می‌کند کوچک‌ترین حرکتی، می‌تواند هزینه‌های زیادی داشته باشد».

به گفته طوسی، این اتفاقات روی فرایند جنبشی دانشگاه تأثیر زیادی می‌گذارد: «هر نهاد دانشگاه زمانی که این‌قدر مورد ضربه قرار گیرد، ناخودآگاه دوره بازسازی‌اش زمان‌بر می‌شود و به این سادگی‌ها اتفاق نمی‌افتد. کنش دانشجویی و به‌طور کلی کنشی که از آن به‌عنوان یک کنش اصولی یاد می‌شود، باید بتواند خودش را در یک کنش جمعی امتداد دهد. کنش فردی در مقاطعی می‌تواند کمک‌کننده باشد، اما تا زمانی که نتواند نهادمند و جمعی شود، تنها یک تلاش است و نمی‌تواند فضای دانشگاه را از نظر مدنی و آکادمیک باز کند». به اعتقاد او، اولین مطالبه‌ای که دانشجوی کنشگر باید داشته باشد، مطالبات معطوف به درون دانشگاه است. او از دوره کارشناسی در دانشگاه علامه طباطبایی بوده و به واسطه فعالیت‌هایی که داشته، از وضعیت کنشگری‌ها در سایر دانشگاه‌ها باخبر است. به گفته طوسی، در یک سال‌ونیم گذشته، نهادهای دانشجویی در تمام دانشگاه‌ها دچار مشکل شده‌اند؛ ازجمله دانشگاه پلی‌تکنیک، الزهرا، تهران، شهید بهشتی و... . در این دانشگاه‌ها که از گذشته نهادهای سیاسی در چارچوب قانون فعالیت می‌کردند، دیگر اجازه فعالیت ندارند. مثل انجمن اسلامی‌هایی که بعد از سال ۹۲ توانسته بودند بار دیگر پا بگیرند، اما حالا فعالیت‌هایشان محدود یا حتی منحل شده است. در هیچ‌یک از این دانشگاه‌ها، دانشجویان اجازه فعالیت ندارند و اگر هم اقدامی صورت گیرد، به‌صورت فعالیت غیررسمی است، نه یک فعالیت یا اقدام نهادمند.

افزایش اعمال فشار از سال تحصیلی جدید

او فشارهایی را که از سوی نیروهای حراست به دانشجویان وارد می‌شود، اقدامی در راستای همین اعمال محدودیت‌ها می‌داند و می‌گوید: هر دانشگاه به‌صورت جزیره‌ای فشارهای متفاوتی را تحمل کرده است. در دانشگاه‌های شهرهای دیگر نوع دیگری از فشارها وجود دارد که شاید خبری نمی‌شود. به گفته طوسی، در سال تحصیلی جدید یعنی از مهرماه سال گذشته، تلاش بسیاری شد تا به دانشجو از نظر سبک زندگی، پوشش و... فشار بیشتری وارد شود و این موضوعی انکارنشدنی است. اما هر دانشگاه شیوه و روش اجرائی خودش را داشته است: «ما واقعا نمی‌دانیم که در دانشگاه‌های شهرستان‌های دیگر، دانشجویان چه فشاری را تحمل می‌کنند». این دانشجوی کنشگر معتقد است نتیجه این بحران‌ها و اعتراض‌ها، ایجاد فضای سرخوردگی است. در حال حاضر هم به دلیل شدیدبودن فشارها و تهدیدها، چنین اتفاقی افتاده، بااین‌حال دانشجویان جدید می‌توانند منفذی برای ادامه مسیر باز کنند. در این مسیر، خروج داوطلبانه از این چرخه اشتباه است: «یک دوره‌ای این گفتار حاکم شد که از دانشگاه استعفا بدهیم و برخی از استادان به‌صورت خودجوش استعفا دادند که از نظر من درست نبود. ما نباید خروج داوطلبانه از این شرایط داشته باشیم. نهاد دانشگاه برای دانشجو و استادان است و این رفتن‌ها می‌تواند به سرخوردگی دامن بزند».

گشت‌های موتوری در محوطه دانشگاه

آقای «الف» هم که نخواست نامش در این گزارش بیاید، ماه‌های سختی را از سر گذرانده و حالا از اینکه به دلیل یک مصاحبه بار دیگر به او فشاری وارد شود، اعلام نگرانی می‌کند. برای او شش ماه تعلیق از تحصیل در نظر گرفته شده است و مجموعه‌ای از تحریم‌های رفاهی مثل ممنوعیت دائم از غذا، دریافت خدمات رفاهی، خوابگاه و... . برایش در کمیته انضباطی دانشگاه تربیت‌مدرس به اتهام درگیری با حراست، پرونده تشکیل داده‌اند، درحالی‌که او در مقطع دکتری به سر می‌برد: «به حکم صادره اعتراض زدم، اما تأیید شد. بار دیگر درخواست دادم که این بار وزارت علوم در حال بررسی است و تا زمانی که حکم قطعی نشده، دانشگاه حق اعمال مجازات ندارد». او پیش از این در یکی از نهادهای رسمی و دولتی هم مشغول به کار بود که به دلیل همین پرونده از آنجا اخراج می‌شود و یک سال‌ونیم پس از پاییز ۱۴۰۱، از شرایط حاکم در دانشگاه تربیت‌مدرس به «شرق» توضیحاتی می‌دهد: «نیروهای حراست بسیار زیاد شده‌اند. آنها در همه‌چیز دخالت می‌کنند، صندوق عقب خودروها را بررسی می‌کنند، در کلاس‌های درس و آزمایشگاه‌ها سرک می‌کشند، مقنعه را برای دختران اجباری کرده‌اند، گیت‌های ورود و خروج تفکیک‌شده از نظر جنسیتی در نظر گرفته‌اند. گشت‌های موتوری در محوطه دانشگاه راه انداخته‌اند و به‌طور مداوم با دانشجویان به‌ویژه دختران از سوی حراست تماس گرفته می‌شود و آنها را احضار می‌کنند». او می‌گوید: «گروهی از دانشجویان دختر مورد آزارهای کلامی از سوی نیروهای منتسب به حراست قرار می‌گیرند. گاهی اوقات با ارجاع دانشجو به حراست، با خانواده‌اش هم تماس می‌گیرند و آنها را هم در استرس قرار می‌دهند. هرکسی هم که خوابگاهی باشد و از رفتن به دفتر حراست خودداری کند، ماشین می‌فرستند و او را می‌برند؛ نتیجه این رفتن‌ها، دو ساعت بازجویی از سوی رئیس حراست و شنیدن انواع تهدیدهاست. به گفته این دانشجو، نیروهای لباس‌شخصی که گفته می‌شود کارمند دانشگاه هستند، از دانشجویان در محوطه و حیاط دانشگاه عکس می‌گیرند. مأموران زن حراست به دختران تذکر جزئی‌ترین مسائل مربوط به پوشش را می‌دهند. آنها بر اساس معیارهای خود از ظاهر دختران دانشجو، به آنها اجازه ورود به دانشگاه می‌دهند. مأموران حراست در داخل کتابخانه هم از قرارگرفتن دانشجویان دختر و پسر در کنار هم ممانعت می‌کنند. چندین بار در ارتباط با این رفتارها به رئیس دانشگاه شکایت و انتقاد شد، اما تاکنون تذکر یا تغییری در روند کار صورت نگرفته است. حتی رفتار برخی از نیروهای حراست توهین‌آمیزتر شده است».

او از تعدادی از دانشجویان که به دلیل اعتراضات ۱۴۰۱ از دانشگاه حکم تعلیق از تحصیل گرفته‌اند، خبر دارد و می‌گوید خانم «شین» دوره تعلیقش تمام شده و به دانشگاه بازگشته. آقای علی هم که در آستانه دفاع از پایان‌نامه‌اش بود، با تمام‌شدن دوره تعلیق مواجه شده است. دوره تعلیق سایر دانشجویان هم تمام شده است.

نصب دوربین‌های مداربسته در دانشگاه

درباره وضعیت فعالیت تشکل‌های دانشجویی در دانشگاه هم دانشگاه تربیت‌مدرس مانند سایر دانشگاه‌هاست: «چندین سال است که انتخابات انجمن اسلامی پیشرو تشکیل نشده و حالا به‌صورت ناآشکار فعالیت می‌کند. این انجمن به اصلاح‌طلبان گرایش دارد. شورای صنفی دانشگاه هم دو بار انتخابات برگزار کرد، اما در سال ۱۴۰۲ تعداد شرکت‌کنندگان به حد نصاب نرسید و همان تیم مربوط به دو سال پیش روی کار است. در حال حاضر هیچ تشکل مستقلی در دانشگاه وجود ندارد، فضای دانشگاه شاد و بانشاط نیست. در کافه و بوفه دانشگاه از تمام زوایا دوربین مداربسته نصب شده، حتی در آلاچیق‌ها هم دوربین چسبانده‌اند». به اعتقاد این دانشجو، منزلت و احترام دانشجویان در چنین شرایطی رعایت نمی‌شود: «تمام این اتفاقات با تغییر رئیس حراست از اواخر شهریورماه سال گذشته صورت گرفت».

حضور نیروهای لباس شخصی

خانم «سین» هم جزء دانشجویان تعلیقی است که آبان ۱۴۰۱ بر اساس حکم کمیته انضباطی برای یک ماه تعلیق شد. او به «شرق» می‌گوید ماجرای تعلیق‌شدنش را از طریق یک پیام متوجه شد: «در پیام نوشته شده بود که شما به مدت یک ماه از ورود به دانشگاه منع می‌شوید. ۱۴یا ۱۵ آذرماه بود که این حکم تمام شد، اما شانزدهم آذرماه جلوی ورودم به دانشگاه را گرفتند. همان روز تجمعی در دانشگاه تشکیل شده بود که ما شرکت کردیم و بار دیگر برای من پیام آمد که یک ماه دیگر تعلیق شدم. بااین‌حال برای شرکت در امتحان‌ها ممنوعیتی نداشتم؛ به شرط اینکه فقط امتحان بدهم و از دانشگاه خارج شوم. یعنی نیروهای حراست به‌شدت پیگیر حضورم بودند». او می‌گوید طی یک سال‌ونیم گذشته، سه حکم مختلف گرفته که اتهامات آن یکی پوشش، دومی شرکت در تجمع و سومی توهین بود. برای این سه اتهام، دو ترم از تحصیل و دو ترم از دریافت خدمات رفاهی دانشگاه محروم شد. موضوع پوشش هم درج در پرونده شد: «به این احکام اعتراض زدم و هرکدام تبدیل به یک ترم اجرائی و یک ترم تعلیق شد. البته در ادامه شانزدهم اسفند ۱۴۰۱ در اعتراض به مسمومیت‌های سربالی در دانشگاه تجمع کردیم که به دلیل همین تجمع، حکم تعلیق به محرومیت یک ترم دیگر تبدیل شد». این دانشجو به نحوه برخورد نیروهای حراست اشاره می‌کند و می‌گوید: «برخورد آنها در مقابل تجمع‌ها بسیار نامناسب است. نیروهای لباس‌شخصی هم گاهی در این مواقع به کمک‌شان می‌آیند. حتی می‌خواستند بچه‌ها را با خود ببرند که دانشجویان اجازه ندادند». او می‌گوید که پس از دو ترم تعلیقی، به دانشگاه بازگشته و هنوز واکنشی ندیده است.

لغو مجوزها

ساغر هم دانشجوی دوره کارشناسی رشته روزنامه‌نگاری دانشگاه علامه طباطبایی است و از جو امنیتی که در دانشگاه وجود دارد و حالا هم تشدید شده است، می‌گوید. به گفته او، دانشگاه تمام انجمن‌هایی را که منتقد بودند، لغو مجوز کرده است؛ ازجمله انجمن اسلامی. اعضای این انجمن حتی به دیوان عدالت هم شکایت کردند و آنها هم از دانشگاه دلیل لغو مجوز را خواسته بودند، آن‌قدر که این موضوع برای دیوان هم عجیب بود. این دانشجو می‌گوید قبل از پاییز ۱۴۰۱، خیلی وقت‌ها دانشجویان جمع می‌شدند و تشکیلات‌شان را داخل دانشگاه حفظ می‌کردند و فعالیت‌های خودشان را داشتند، اما بعد از آن اتفاقات تا همین حالا، دانشگاه اجازه هیچ فعالیتی به دانشجویان نمی‌دهد و تنها جایی که می‌تواند فعال باشد، بسیج است: «رئیس دانشگاه، رئیس حراست و معاون فرهنگی دانشگاه این اجازه را نمی‌دهند. مجوز فعالیت انجمن‌ها را باطل می‌کنند و می‌گویند باید دوباره درخواست بدهید». به گفته این دانشجو، برخی از نیروهای حراست، لباس‌شخصی هستند که با دانشجویان برخورد می‌کنند.

تفکیک جنسیتی و نصب گیت ورودی

خانم «الف» هم دانشجوی ترم چهارم ارشد رشته مهندسی صنایع دانشگاه پلی‌تکنیک است. او می‌گوید ساختمان دانشکده‌شان بیرون از دانشگاه است، قبلا نیروهای حراست با آنها برخورد خوبی داشتند، اما بعد از اتفاقات پاییز ۱۴۰۱، نیروهای حراست تغییر کردند و برخوردهایشان شدید شد: «هفته پیش بود که یک‌سری از نیروها وارد دانشکده شدند و از دانشجویان به دلیل پوشش، عکس گرفتند و رفتند». به گفته او، در اصلی دانشگاه، از بعد از تعطیلات نوروز تفکیک جنسیتی شده است: «داخل دانشگاه یک گیت گذاشته‌اند که باید از آن رد شد. بعد از عبور از گیت، دوباره محوطه مختلط می‌شود و مشخص نیست چرا این کارها را می‌کنند. از تمام دانشجویان کارت می‌خواهند که قبلا این‌طور نبود. در داخل دانشگاه هم افرادی با موتور گشت‌زنی می‌کنند و بیشترین برخوردی که می‌کنند در ارتباط با پوشش است». او می‌گوید گاهی استادان هم به دانشجویان تذکر می‌دهند که در یکی از این موارد، دانشجویان با استاد درگیر شده بودند و دانشجوی مربوطه را دو ترم تعلیق کردند.

بر اساس اعلام او، دانشکده‌شان یک شورا، یک انجمن و یک بسیج دارد. در اتاق شورا و انجمن صنفی را بسته‌اند و تنها اجازه ورود اعضا را می‌دهند؛ درحالی‌که قبلا این‌طور نبود. در مقابل، اتاق بسیج باز است و همه به‌راحتی می‌توانند رفت‌وآمد داشته باشند. حدود یک سالی است که وضعیت این‌گونه است. به گفته این دانشجو، با فعالیت‌های دانشجویان در شبکه‌های اجتماعی کاری ندارند، اما در دوره اعتراضات، برخی از نیروها، دانشجویان را در توییتر دنبال می‌کردند و از مطالبی که می‌نوشتند، عکس می‌گرفتند و به حراست می‌بردند. این دانشجو تأکید می‌کند فضای دانشگاه بسیار متفاوت شده است، تعداد نیروهای لباس‌شخصی زیاد است و به‌طور مرتب به دانشجویان تذکر می‌دهند. دانشجویان احساس خوبی به دانشگاه ندارند. قبل از این اتفاقات، جو دانشگاه این‌گونه نبود.

بیشترین فشار برای پوشش دانشجویان

یاسمن، دانشجوی سال اول مقطع کارشناسی ارشد دانشکده کارآفرینی دانشگاه تهران است و می‌گوید ساختمان دانشکده آنها از پردیس دانشگاه تهران جداست. آنها حراست ندارند و نیازی هم به رعایت پوششی مانند مقنعه نیست، اما به‌طور مداوم به آنها نسبت به وضعیت پوشش تذکر داده می‌شود: «ما حراست خانم نداریم، یک نگهبان مرد جلوی در است. با شال به دانشگاه می‌رویم، اما همیشه هم به ما تذکر می‌دهند». بااین‌حال او از وضعیت دانشگاه‌های دیگر خبر دارد. او دوره کارشناسی را در دانشگاه علامه طباطبایی گذرانده و حالا هم از وضعیت این دانشگاه باخبر است: «دوستانم در دانشگاه علامه طباطبایی به‌شدت از شرایط گلایه دارند و بیشترین فشار هم در بخش پوشش به آنها وارد می‌شود. جلوی در ورودی، کیوسکی در نظر گرفته‌اند که همه باید از آن رد شوند و وضعیت ظاهری‌شان بررسی می‌شود. بعد از آن اجازه ورود پیدا می‌کنند».

یادداشت

بخشنامه قدیمی دانشگاه آزاد درباره شرکت اعضای هیئت علمی در همایش‌های بین‌المللی معتبر

مهدی صادق‌زاده
عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی

بر کسی پوشیده نیست که موضوع علم و تولید علم یکی از مباحث مهم در راستای پیشرفت کشور و عزت ملی است، طوری که مقام معظم رهبری به نهضت نرم‌افزاری و تولید علم اشاره کرده‌اند. ایشان فرمایش کردند که «عزت ملی در عرصه علم به این است که جوان دانشجوی او، پژوهشگر او، عالم محقق او، سعی کند مرزهای علم را درنوردد. همین چیزی که ما گفتیم نهضت نرم‌افزاری و تولید علم، و علم را تولید کند». علم نافع و پیشرفته چه در زمینه موضوعات راهبردی و اساسی و چه در مسائل نقد و کاربردی، نیاز حتمی و فوری کشور است. وظیفه مدرسان و استادان دانشگاه، فقط تدریس و تعلیم نیست، بلکه فراگیری تازه‌های علمی و اجتهاد و تولید علم نیز از وظایف آنهاست. یکی از جنبه‌های تولید علم در کنار ثبت اختراعات، نگارش مقالات علمی توسط دانشجویان، استادان و دانشگاهیان و شرکت در همایش‌ها و مطرح‌کردن این مقالات در جامعه جهانی است، طوری که دانشمندان جهان به این مقالات استناد کنند. با وجود اهمیت این موضوع، در دانشگاه آزاد اسلامی بخش‌نامه متناقض و قدیمی درمورد شرکت استادان در همایش‌های بین‌المللی تدوین شده که انگیزه را از استادان دانشگاه جهت شرکت در آنها گرفته است. در بخش‌نامه شماره ۷۳/۳۸۶۷۳ مورخ ۹۳/۲/۲۴ با موضوع شرکت اعضای هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی در همایش‌های بین‌المللی معتبر خارج از کشور تناقض‌ها و کاستی‌هایی به چشم می‌خورد.

در ماده ۳ بخش‌نامه مزبور یعنی معیارهای ارزیابی اعتبار همایش، اشاره شده است که همایش بین‌المللی با داشتن یکی از شرایط زیر معتبر تشخیص داده می‌شود:

الف) برگزارکننده همایش، انجمن علمی یا مرکز تحقیقاتی یا مؤسسه علمی معتبر در موضوع همایش است.

ب) اعضای کمیته علمی برگزارکننده همایش از میان اعضای هیئت علمی دانشگاه‌های معتبر براساس رتبه‌بندی سایت webometrics یا سایر سایت‌های معتبر بین‌المللی انتخاب شده باشند.

ج) همایش دارای پیشینه معتبر با سابقه برگزاری حداقل سه بار پی‌درپی است.

د) رتبه دانشگاه برگزارکننده باید تا سه هزار در بین دانشگاه‌های برتر جهان و بر اساس سایت webometrics یا سایر سایت‌های معتبر جهانی است.

در تبصره این ماده آمده است: شرکت در همایش‌هایی که شرایط چهارگانه بند ۳-۱ را رعایت نکرده باشند مورد تأیید نیست. تشخیص غیرمعتبر بودن همایش‌های بین‌المللی خارج از کشور بر عهده شورای پژوهش و فناوری واحدهاست.

همان‌طورکه ملاحظه می‌شود ماده ۳ با تبصره تناقض دارد و نمی‌توان فهمید که آیا وجود یک شرط برای شرکت در همایش‌ها کافی است یا وجود همه شرایط لازم است؟! در اینجا می‌توان برای برخی مجوز شرکت در همایش را صادر کرد و به برخی این مجوز را نداد و اینکه وقتی معیارهای ارزیابی همایش تعریف شده است، چه لزومی به تشخیص معتبر بودن دوباره توسط شورای پژوهش و فناوری واحدهاست؟ آیا این مورد راه را برای سلیقگی عمل‌کردن این شورا باز نمی‌کند؟ ممکن است این بخش‌نامه عمدا یا سهوا به این صورت تنظیم شده است. اگر عمدی باشد که راه را برای تبعیض باز می‌کند. اگر هم سهوی باشد که تدوین این بخش‌نامه در این دانشگاه، خطای بزرگی است.

در ماده ۵ نحوه پرداخت هزینه‌ها به پرداخت ریالی معادل هزینه ثبت‌نام، پرداخت هزینه معادل ریالی برای گرفتن روادید و پرداخت حداکثر ۵۰ میلیون ریال بابت هزینه اقامت، غذا، جابه‌جایی در کشور برگزارکننده همایش و حداکثر ۵۰ میلیون ریال درمورد بلیت هواپیما اشاره شده است. با توجه به اینکه تاریخ صدور این بخش‌نامه مربوط به ۱۰ سال قبل است، آیا نیاز به بازنگری درمورد میزان پرداخت هزینه‌های مربوطه ندارد؟!